

fotografiilor proiectate pe scenă), actorii și scenografa Krisztina Nagy, semnatarea unui decor deopotrivă metaforic și tensional, ne dăruiesc un spectacol cu adevărat creativ și dinamic, bazat pe un dens și profund cod de comunicare teatrală. Iar comunicarea izbutește.

Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara – Krum de Hanoch Levin. Traducerea: Diana Iliescu. Un spectacol de Radu Afrim. Scenografia: Krisztina Nagy. Sound design și foto scenă: Radu Afrim. Editare video: Tudor Sirb. Cu: Victor Manovici, Mihaela Murgu, Cătălin Ursu, Ion Rizea, Cristian Szekeres, Luminița Stoianovici, Colin Buzoianu, Daniela Bostan, Andrea Tokai, Luminița Tulgara, Damian Oancea, Traian Buzoianu, Paula Maria Frunzetti, Tudor Sirb, Sebastian Ciocan, Alex Jivcov, Gabriel Budur, Sebastian Vâlcea, Anca Maria Ghișa, Oana Jderiu, Mihaela Chiticariu, Razul Romaniuc . Data premierei: 20 mai 2006.

Marinela ȚEPUȘ

Brașov

Încă o livadă...

Printre preferințele, în materie de dramaturgi, ale regizorilor, de ieri și de azi, se găsește, incontestabil, Cehov. Dintre creațiile sale, cel mai des se pune în scenă **Livada de vișini**. Iubesc această *livadă* creatorii de toate vârstele. Dar nici spectatorii nu ajung să se plictisească de ea prea ușor. Sălile, la orice spectacol cu o piesă de Cehov, sunt, de obicei, pline. E drept că, uneori, avem parte și de variante dezamăgitoare. Atunci când se încearcă o actualizare forțată, dar și atunci când, dorind cu tot dinadinsul să se rămână „în spiritul textului”, se ajunge la o mare plictiseală. Varianta brașoveană a *Livezii...* (în viziunea lui Claudiu Goga), fără a ne izbi cu cine știe ce noutate regizorală, este un spectacol pentru toată lumea. Nu neapărat pentru *elitiști* și nu numai pentru *publicul de rând*. El poate fi privit cu plăcere și digerat cu ușurință de către oricine. Și nu acesta să fie unul dintre visele oricărui creator de teatru?

Sunt recunoscute abilitățile lui Claudiu Goga de a lucra cu actorii, abilități incontestabile când e vorba chiar de trupa pe care o (și) păstorește în calitate de director. Cunoscându-și bine artiștii, distribuțiile lui Claudiu Goga sunt, în general, fără cusur. De această dată, încăpățânându-se să pună, aici, *Livada...*, rămâne, la prima vedere, cam descoperit. Sunt câteva roluri pentru care e greu să găsești un actor în actualul colectiv al Teatrului „Sică Alexandrescu”. Așa, cel puțin, am gândit în timp ce mă îndreptam, cu trenul, spre Brașov. Știam distribuția, dar îmi era greu să-i suprapun pe artiști personajelor jucate. Aveam, însă, mare încredere în discernământul regizorului, care, într-o carieră de vreo 8–10 ani, nu cred să fi ratat mai mult de două producții. Și niciodată la Brașov.

Într-adevăr, deși nu o vedeam nicicum pe Virginia Itta Marcu în Liubov Andreevna Ranevskaia, nu pentru că n-ar fi fost în stare să interpreteze o asemenea eroină, ci pentru că depășise binișor vârsta, deși nu mi-l puteam imagina pe Vlad Jipa în Lopahin (este prea moale), deși mi se părea cam bătrân Mihai Bica, chiar și pentru *bătrânul* student Trofimov (actor bun, dar care se potrivea mai mult, în concepția mea, cu Lopahin), Goga a dovedit că (și) riscând

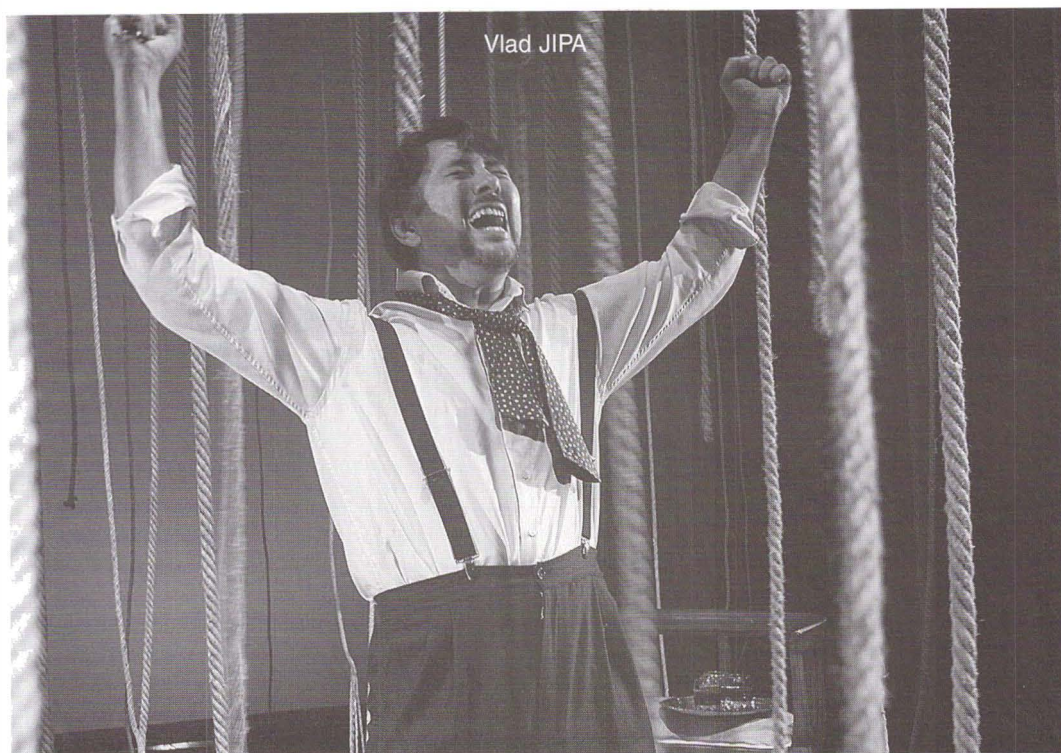
Virginia Itta MARCU și Costache BABII

poate dura. Și a durat un spectacol, rafinat în stilul său, bine ancorat actoricește, bazându-se, de astă dată, și pe pilonii ce păreau atât de fragili. Erau fragili în acest context, pentru că, altminteri sunt actori de valoare.

Am avut parte, spre surprinderea mea, de o Ranevskaia deloc complexată de vârstă, modernă într-atât încât să-mi aducă aminte că, în zilele noastre, frecvent se pot pierde averi pe câte un gigolo sau pe câte o pipiță abia trecută de vremea majoratului. Virginia Itta Marcu este o actriță atât de talentată, încât trece peste orice, construindu-și rolul în stilul său inconfundabil. Este o *Liubov-Itta*, care ne captivează cu totul. Și, în fond, cine-ar fi Ranevskaia, dacă nu o aristocrată avidă de călătorii și care și-a cheltuit banii iubind bărbați nepotrivii?! Lopahin-ul lui Jipa e mai moale, dar ne convinge că are oareșce sentimente (nostalgii pentru o copilărie chiar dacă a fost frustrantă, o nevoie nemărturisită de a o respecta, în felul său necioplit, pe moșiereasă, amestecată cu dorința de a o avea la picioare), care nu contravin deloc literei textului. Cât despre Bica, pe care tot îl văd mai bine în Lopahin, se achită cel puțin onorabil de partitura încredințată. Cu adevărat scârțâie doar Carmen Moruz (nu pentru că n-ar putea, tipologic, să fie Duniașa, ci pentru că nu are vigoare, este o Duniașă cam clorotică, suficient de anostă, încât s-o uiți chiar în timpul aplauzelor) și Mirela Borș, într-o Varia pe care n-o prea poți defini.

Punctele forte ale spectacolului rămân, totuși, actorii distribuiți fără risc (să nu uităm că Brașovul beneficiază, în această clipă, de una dintre cele mai solide trupe din țară). Și aceștia sunt: Costache Babii, într-un Gaev obosit, plictisit, dar și cu mici sclipiri, mici răbufniri, care dau consistență eroului; Mircea Andreescu, într-un Firs sfrijit, cu comportament sclifosit-milităros, oricând gata pe făcut ordine și disciplină; Bianca Zurovski, într-o Varia uscată,

Vlad JIPA

cernită, care încearcă să facă față vieții prin mici răbufniri, Marius Cordoș, într-un Epihodov atât de activ, încât riscă să devină erou principal. Nu deranjează. Amuză. Captează. Primește aplauze la scenă deschisă. La reușita actoricească, firesc și fără a depăși măsura, contribuie și decorul și lumina. Umbrele măresc dramatismul, întăresc misterul.

Există o scenă, cea a trecătorului, în care apar și personaje neimaginabile de Cehov: Este momentul în care se aude acel sunet ireal, care dă mereu de furcă regizorilor și ilustratorilor muzicali ori compozitorilor. Este momentul, poate, al tăcerii aceleia în care-ți țiuie urechile, simțind nevoia să strigi. Atunci, apare trecătorul, care întreabă de drumul spre gară și cerșește un bănuț. Ranevskaia îi dă și ultimele ruble. Trecătorul lui Cehov se multiplică în varianta lui Goga. Să fie umbrele copilului pierdut, a mamei, a... sau să fie chiar imaginea Ranevskăi, rășfrântă în fiecare, aceea de veșnică vilegiaturistă, femeie fără rădăcini și fără speranță?!

Una dintre replicile lui Liubov Andreevna sună cam așa, dacă nu mă-nșel: „Viața n-are rost fără livada de vișini“. Tind să cred că *teatrul n-ar avea sens fără Livada lui Cehov*. *Livada* de la Brașov ne îmbogățește sufletul și mintea cu încă o variantă. Cu una pe care nu regretăm c-o vedem și pe care, sigur, o vom ține minte.

Teatrul „Sică Alexandrescu“ din Brașov – Livada de vișini de A.P.Cehov. Traducerea: Moni Ghelerter, R.Teculescu. Adaptarea: Claudiu Goga. Regia: Claudiu Goga. Decorul: Ștefan Caragiu. Costumele: Liliana Cenean. Muzica: George Marcu. Coregrafia: Elena Zamfirescu. Cu: Virginia Itta Marcu, Mirela Borș, Bianca Zurovski, Costache Babii, Vlad Jipa, Mihai Blca, Dan Săndulescu, Viorica Geantă Chelbea, Marius Cordoș, Carmen Moruz, Mircea Andreescu, Gabriel Costea, Codruța Ureche, Relu Sîrîțeanu, Alexis Marinoiu, Răzvan Ardelean, Gabriel Săndulescu, Constanța Comănoiu, Oana Hul. Data premierei: 2 iulie 2006.